

Ebenezer Erskine

God in Christus, een God van Liefde

1 Johannes 4 vs 16 - God is liefde

Mijn vrienden, het Evangelie wordt een goede tijding en een liefelijk geklank genoemd; en ik weet niet welke betere tijding gebracht kan worden, in een gezelschap van zondaren van Adams geslacht, die onder het vonnis des doods, en de veroordeling van de hemel, en de ontzaglijke bevattingen van de toorn en wraak van de grote God liggen, dan u te vertellen, dat "God is liefde." Ik ben er zeker van, dat als deze tijding van een God in Christus door het geloof werd, ontvangen en overwogen, een ieder in deze vergadering zich met de engelen bij de geboorte van Christus zou paren, in uit te spreken: "Ere zij God in de hoogste hemelen, en vrede op aarde, in de mensen een welbehagen. "God is liefde." Dit moet niet verstaan worden van God wezenlijk, maar zoals Hij Zich openbaart, in de openbaring van zichzelf in Christus: Hij is liefde, of, liefde is de overheersende eigenschap van Zijn natuur.

Wij zijn heden tot een liefdemaaltijd geroepen, daarom heb ik dit onderwerp uitgekozen, om op deze tijd een weinig te spreken over die eigenschap en volmaaktheid van de Goddelijke natuur, welke zo kennelijk en aanmerkelijk in deze instelling wordt geopenbaard. welke hetzelfde is als hetgeen waarbij God in de woorden van mijn tekst wordt beschreven: "God is liefde." Het is een voorname vraag in onze Kleinere Catechismus: "Wat is God?" Engelen en mensen staan eeuwig verlegen, als zij die vraag moeten beantwoorden, wat Hij is: "Zult gij de onderzoeking Gods vinden? Zult gij tot de volmaaktheid toe de Almachtige vinden?" Wie is in staat de eerste letter van Zijn heerlijke en eeuwig gezegende Naam te beschrijven? De hoogste Serafijnen in de hemel kunnen geen gepaste bevatting van Hem maken, en daarom zijn zij niet bekwaam een volkomen beschrijving van Hem te geven; het zijn slechts enkele achterste delen van Zijn heerlijkheid, die door geschapen wezens kunnen gezien of gekend worden.

Ik herinner mij gehoord te hebben van een zekere wijsgeer, die, gevraagd zijnde wie God is, tijd begeerde om dat te beantwoorden. Die tijd gekomen zijnde begeerde hij langer tijd, en toen die gekomen was begeerde hij nog een langere, enzovoorts. Toen men hem naar de reden vroeg waarom hij telkens de tijd verlengde, en zijn antwoord uitstelde, antwoordde hij, dat hoe meer hij over God dacht, hoe meer hij verzwolgen werd, en in verlegenheid geraakte hoe hij God zou beschrijven.

Zo zal het elk eindig verstand gaan, dat tracht Hem tot de volmaaktheid toe te vinden: alleen God Zelf kan de vraag beantwoorden en zeggen wat Hij is. Ik herinner mij drieërlei antwoord, dat de Geest Gods in de Schrift op deze vraag geeft: "Wat is God?" Wij hebben er een in Joh. 4:24: "God is een Geest"; een tweede is: (1 Joh. 1:5) "God is licht"; een derde hebben wij in de woorden van onze tekst: "God is liefde." De twee eerste zeggen ons wat God in Zichzelf is, maar dit zegt ons wat God voor ons is.

Indien men zou vragen, wat is God voor een schuldige zondaar, die Zijn wet verbroken, Zijn gezag vertreden, en zijn weerspannige armen tegen Hem opgeheven heeft, dan zou, naar men zou denken, het antwoord zijn: "God is een grimmig God, een Wreker; God is toorn, God is haat; doch tot eeuwige verbazing van mensen en engelen is het juist het tegenoverstelde; het antwoord is: "God is liefde".

Zoals u ziet is de tekst kort. Doch o! Hij is massief, uitgebreid, boordevol, het is maar een eenvoudig voorstel. Merkt hier op:

- (1.) Het Onderwerp van het voorstel, God, Wiens Naam eerbied en aanbidding afdwingt onder mensen en engelen. Naar mijn opvatting wordt hier niet van God persoonlijk, doch wezenlijk gesproken, als betrekking hebbende op al de Personen van de aanbeddelijke Drie-eenheid, die één zijn in Wezen, wil en werking: zodat de betekenis is: De Vader is liefde, de Zoon is liefde, de Heilige Geest is liefde.
- (2.) Wij hebben hier het gezegde van het voorstel, of hetgeen van Hem verklaard word: Hij is liefde. Er is een hoogte en een diepte in deze uitdrukking, welke onze bevassing te boven gaat; wij kunnen er geen rechte verklaring van geven, want wanneer wij over God spreken, verduisteren wij de raad met woorden zonder wetenschap. Alles wat ik er bij wijze van uitlegging van zal zeggen is alleen, dat God een eenvoudig, niet samengesteld Wezen is, en dat de Goddelijke eigenschappen en volmaaktheden alle in Hem één zijn: Zijn wijsheid is niets anders dan de oneindig wijze God; Zijn macht is niets anders dan de almachtige God; Zijn heiligheid is niets anders dan de oneindig heilige God; Zijn rechtvaardigheid is de rechtvaardige God; zo betekent hier liefde, de liefhebbende God, of, een God van liefde.
- (3.) Ik zal verder alleen aanmerken, dat God hier, in deze beschrijving, die Hij van Zichzelf geeft, ons niet wordt voorgesteld in de wet, maar zoals Hij Zich in het Evangelie openbaart. Wanneer God door een schuldige zondaar wordt aanschouwd. zoals Hij Zich in de wet openbaart, verschijnt onmiddellijk Zijn rechtvaardigheid en Zijn toorn, gereed om zich op de werkers der ongerechtigheid te wreken; zelfs de heiligste van de heiligen Gods beginnen te beven, wanneer zij Hem in deze spiegel aanschouwen: "Dacht ik aan God," zegt de heilige man Gods David, (Psalm 77:4) "zo maakte ik misbaar". Doch wanneer God gezien wordt, zoals Hij Zich in het Evangelie openbaart, of zoals Hij in Christus is, hun de ongerechtigheid niet toerekenende, dan zullen genade, liefde en goedgunstigheid zich aan de zondaar vertonen. In dit gezicht moeten wij God beschouwen in de beschrijving, die wij hier van hem hebben, "God is liefde". Uit de woorden, die ik dus kort heb opengelegd, maak ik deze

Opmerking. *"Dat God Zich in Christus openbarende een God van liefde is."*

In de verhandeling van deze leer zal ik:

- I. Twee of drie dingen vooropstellen om de weg te effenen.
- II. Bewijzen, dat God in Christus een God van liefde is.
- III. U een gezicht geven van de liefde Gods in Christus.
- IV. Onderzoeken hoe het komt, dat God in Christus een God van liefde is.
- V. Het geheel toepassen.

I. Het eerste punt is, dat ik twee of drie dingen zal vooropstellen om deze leer te verduidelijken.

1. Weet, dat de goedheid, aangenaamheid, en lieflijkheid van Gods natuur de grond van Zijn liefde is. Hij heeft een heldenaard om Zich aan anderen mee te delen, en daaruit vloeit Zijn liefde tot mensen voort. Vandaar is het, dat God, wanneer Hij lust had Zijn liefde aan Mozes bekend te maken, al Zijn goedigheid voorbij zijn aangezicht liet gaan, en dienovereenkomstig uitriep: "Heere HEERE, God, barmhartig en genadig, lankmoedig en groot van weldadigheid en waarheid." Ik denk, dat onze Godgeleerden met het oog hierop in de vierde vraag van de

Kleinere Catechismus niet van de liefde, noch van de goedertierenheid, noch van de genade van God spreken, doch ze alle samenvatten in die algemeenheid van goedheid, wijsheid, macht, heiligheid, rechtvaardigheid en waarheid.

2. Ik stel voorop, dat, om zo te zeggen, liefde de regerende of overheersende eigenschap van de Goddelijke natuur is. Dat schijnt ook de uitdrukking in de tekst, "God is liefde," te kennen te geven. Ik vind niets, dat van enige andere eigenschap van de Goddelijke natuur op deze wijze gesproken wordt. Er wordt nergens gezegd: God is goedertierenheid, God is rechtvaardigheid, God is heiligheid; God is macht, of God is wijsheid; neen, de uitdrukking heeft in deze eigenschap iets bijzonders in zich: "God is liefde". Naar mijn gedachte houdt dit duidelijk in, dat liefde als het ware de gebiedende eigenschap van de Goddelijke natuur is, zodat elke andere eigenschap een tint en kleur van liefde van haar ontvangt. Er loopt door elk van haar een zekere mate van liefde, en zij is als het ware de bron, waaruit ze alle werken. Wat anders dan liefde zette de wijsheid te werk om onze verlossing uit te denken? Wat anders dan liefde stelt oneindige macht te werk om dat plan uit te voeren? Wat andere dan liefde doet de ingewanden van barmhartigheid rommelen over de ellendige zondaar? Zo is de liefde als het ware het hoofdtrad, dat alle andere raderen in beweging brengt.

3. De gift van Christus aan een verloren wereld is de meest kennelijke tentoonspreiding van de liefde Gods, waarvan ooit de tremel of de aarde heeft horen spreken. De apostel zegt daarom in het 10^e vers van dit ons teksthoofdstuk: "Hierin is de liefde, niet, dat wij God liefgehad hebben, maar, dat Hij ons lief heeft gehad". Doch hoe werd die liefde geopenbaard? "Hij heeft Zijn Zoon gezonden tot een verzoening voor onze zonden". Wij hebben hetzelfde in Joh. 3:16: "Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk, die in Hem gelooft niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe". De liefde Gods tot zondaren lag als het ware verborgen onder een sluier van toorn en rechtvaardigheid, totdat Christus verscheen, op Zich nemende om aan de rechtvaardigheid te voldoen, en de toorn van Zijn Vader in onze plaats te dragen. Toen verscheen inderdaad de goedertierenheid en de liefde Gods tot de mens, zich op een zeer heerlijke en zegevierende wijze uitlatende, zo, dat in en door Christus, genade en liefde "zouden heersen door rechtvaardigheid tot het eeuwige leven, door Jezus Christus onze Heere".

II. Ons tweede punt was, dat wij zullen trachten te bewijzen, dat God in Christus een God van liefde is. Dit zal overvloedig blijken als wij het volgende overwegen:

1. God in Christus is een verzoend God, een God des vredes, Die verzoening heeft ontvangen (2 Kor. 5:19) "God was in Christus de wereld met Zichzelf verzoenende". (Rom. 5:10) "Want wij vijanden zijnde, zijn met God verzoend door de dood Zijns Zoons." Hij vindt verzoening en Hij neemt het rantsoen aan, dat Hij gevonden heeft, en, het rantsoen van de Borg hebbende aangenomen, verkondigt Hij, dat Hij de God des vredes is, Die "onze Heere Jezus Christus uit de doden heeft teruggebracht." O vrienden! Getuigt dit niet, dat God liefde is? Welk groter bewijs kon God daarvan geven dan, dat Hij voor een rantsoen zorgde en dat aannam, uitroepende: "Verlos hen, dat zij in het verderf niet nederdalen, Ik heb verzoening gevonden?"

2. God in Christus is een belovend God, en getuigt dit niet, dat Hij een God van liefde is? God in het afgetrokkene of op Zichzelf beschouwd, is een dreigend God, een wrekend God; doch in Christus is Hij een belovend God. "Want zoveel beloften Gods als er zijn, die zijn in Christus Ja, en zijn in Hem Amen". Wanneer u een belofte in de Bijbel voorkomt, van genade of van heerlijkheid, van vrede of van vergeving, die moest u steeds aannemen als een belofte van God in Christus. Christus, de voorwaarde van de belofte van het eeuwige leven vervuld hebbende door Zijn gehoorzaamheid en Zijn dood, worden de beloften ons uitgedeeld, door Hem, als de

onmiddellijke grond en het fundament van ons geloof, met een kennisgeving en bekendmaking: "U komt de belofte toe, en uw kinderen, en allen, die daar verre zijn, zo velen als er de Heere onze God toe roepen zal." Vrienden, als iemand u een obligatie, een wissel, of een borgstelling, voor een grote som geld zou aanbieden, genoeg om u voor uw gehele leven rijk te maken, dan zoudt u dat als een groot en onbetwistbaar bewijs van zijn liefde tot u beschouwen. Nu, zo staat het ook tussen God en u; door Christus is Hij een belovend God. Hij komt in de bediening van het Evangelie en zegt; "Ik zal Mijn Geest in het binnenste van u geven; Ik zal hun ongerechtigheden genadig zijn, en hun zonden en hun overtredingen zal Ik geenszins meer gedenken." Deze beloften worden u voorgesteld als de grond van uw geloof, en op datzelfde ogenblik dat u ze door het geloof aangrijpt, zullen zij de uwe zijn, met al de weldaden, die Hij verworven heeft, volgens die woorden: (Jes. 55:3) "Neigt uw oor en komt tot mij, hoort, en uw ziel zal leven" (hier wordt het horen des geloofs bedoeld); "want Ik zal met u een eeuwig verbond maken, en u geven de gewisse weldadigheden Davids". O vrienden! getuigt dit niet, dat God liefde is?

3. God in Christus is een God, Die op een troon van genade zit; en getuigt dit niet, dat God liefde is? God heeft een drievoudige troon: een troon van heerlijkheid, een troon van rechtvaardigheid, en een troon van genade. De eerste, Zijn troon der heerlijkheid is zo glanzend, dat die de ogen van de engelen verblindt. en zij hun aangezichten met hun vleugelen bedekken, wanneer zij die naderen. De tweede, namelijk, Zijn troon der rechtvaardigheid is bekleed met rode wraak, en die is zo verschrikkelijk, dat de heiligste heiligen beven, wanneer zij die aanschouwen: "Zo Gij, Heere, de ongerechtigheden gadeslaat; Heere, wie zal bestaan? Want niemand, die leeft, zal voor Uw aangezicht rechtvaardig zijn." Omdat wij hier niet kunnen bestaan heeft Hij een andere troon opgericht, namelijk, een troon der genade, vanwaar Hij wetten van genade en ontferming voor schuldige zondaren doet uitgaan. Zodra Hij gezien wordt als zittende op deze troon, wordt Hij aangemerkt als een God van liefde, en daarop neemt de arme zondaar, die beefde bij de gedachte, dat hij voor de troon van de rechtvaardigheid zou gedaagd worden, de toevlucht tot de troon der genade, zeggende: (Hebr. 4:16) "Laat ons dan met vrijmoedigheid toegaan tot de troon der genade, opdat wij barmhartigheid mogen verkrijgen, en genade vinden om geholpen te worden ter bekwaamer tijd".

4. God in Christus is een God, Die Zich aan ons verbindt, en ons Hem ondertrouwt in goedertierenheid; en getuigt dit niet, dat Hij een God van liefde is? Er is tweeërlei vereniging tussen de grote en oneindige Jehovah en het geslacht van Adam. (1.) Hij neemt onze natuur aan door een persoonlijke vereniging in de Persoon van Zijn eeuwige Zoon; Hij trouwt onze natuur, en zo wordt Hij aan het ganse geslacht van Adam verwant, een eer waartoe het geslacht van de engelen nooit verwaardigd werd; "want waarlijk Hij neemt de natuur van de engelen niet aan, maar Hij neemt het zaad Abrahams aan." O vrienden! wat zal ik u zeggen? Wonderlijk en verrassend nieuws inderdaad! "God is geopenbaard in het vlees?" De grote God wordt in Christus aan ons verwant, want Hij is met onze natuur bekleed; Hij is been van ons been, en vlees van ons vlees geworden. Wat spreekt dit tot ons, wat anders, dan wet de engelen bij zijn geboorte spraken: "Ziet ik verkondig u grote blijdschap; in de mensen een welbehagen en vrede op aarde," (2.) Nog een andere verbintenis maakt Hij met ons, door ons werkelijk onder de band van een huwelijksverbond te brengen. Het huwelijk wordt in de roeping en de aanbidding van het Evangelie aan allen voorgesteld, doch u weet, dat een bloot huwelijksaanzoek nog geen huwelijk uitmaakt, zolang niet de toestemming van de bruid verkregen is. Op hetzelfde ogenblik, dat zij haar toestemming geeft, en het aanzoek, dat in het Evangelie gedaan wordt, inwilligt, ondertrouwt Hij Zich die ziel in gerechtigheid, en in goedertierenheid, en in barmhartigheden; en de Heere verheugt Zich over die ziel, gelijk een bruidegom vrolijk is over zijn bruid, tot haar zeggende: "Uw Maker is uw Man, Heere der heirscharen is Zijn Naam" (Jes.

54:7). O vrienden! Getuigt dit niet, dat God liefde is? Omdat de afstand tussen Hem en ons (op zichzelf beschouwd) te groot was, daarom maakt Hij Zich eerst ons gelijk door onze natuur aan te nemen, opdat zo de ongelijkheid van de personen geen verhindering zou zijn; Hij wordt onze Man, en wij Zijn bruid en vrouw.

5. God in Christus is een God, Die voor ons is, aan onze zijde staat, onze Vriend, Die partij voor ons kiest tegen al wat dodelijk of gevaarlijk is; en getuigt dit niet, dat God, zoals Hij in Christus is, liefde is? O vrienden! God buiten Christus is een God, die tegen ons is. Daarom staat van Hem geschreven, dat Hij voor de goddelozen "een God is, die alle dagen toorn; Hij wet Zijn glinsterend zwaard en Zijn hand grijpt ten gerichte, en Hij zal de wraak doen terugkeren op elke overtreder van Zijn heilige wet. Doch, O! God in Christus is niet een God Die tegen ons, maar Die voor ons is: Immanuël, God met ons. Allen, die een God in Christus als hun God kiezen, mogen op wettige gronden met de Kerk zeggen: (Psalm 46:8) "De Heere der heirscharen is met ons; de God Jacobs is ons een hoog vertrek." Ja, zij mogen het op grond van het verbond zeggen, want God in Christus heeft gezegd: (Jes. 43:2) "Wanneer gij zult gaan door het water, Ik zal bij u zijn, en door de rivieren, zij zullen u niet overstromen. Ik zal u niet begeven, en Ik zal u niet verlaten."

6. God in Christus is een vergevend God; en bewijst dat niet, dat Hij een God van liefde is? "Ik, Ik ben het, Die uw overtredingen uitdelg, om Mijnentwille, en Ik gedenk uw zonden niet. Want Ik zal hun ongerechtigheden genadig zijn, en hun zonden en hun overtredingen zal ik geenszins meer gedenken."

7. God in Christus is een medelijdend God; Hij heeft medelijden met zondaren, die zonder Christus, en ongelovig zijn; Hij heeft er in Zijn hart een afkeer van hen over te geven: (Hos. 11:8) "Hoe zou ik u overgeven, o Efraïm? U overgeven, o Israëel? Hoe zou Ik u maken als Adama? U stellen als Zeboïm? Mijn hart is in Mij omgekeerd, al Mijn berouw is samen ontstoken." En hoe groot is Zijn ontferming over de ziel, die in Hem gelooft! Zijn medelijden met hem is als het medelijden van een vader met zijn kind: Psalm 102:13) "Gelijk zich een vader ontfermt over de kinderen, ontfermt Zich de Heere over degenen, die Hem vrezen." Het is als het medelijden van een liefhebbende moeder over een zuigeling: (Jes. 49:15) "Kan ook een vrouw haar zuigeling vergeten, dat zij zich niet ontferme over de zoon haars buiks? Ofschoon deze vergate, zo zal Ik toch u niet vergeten."

8. God in Christus is een God van oneindige milddadigheid, en een God, die het gebed hoort. O vrienden! Zijn hart is vrijgevig, en Zijn hand is vol en geopend; open van hart, en open van hand: "Indien iemand van u wijsheid ontbreekt, dat Hij ze van God begere, die een iegelijk mildelijk geeft en niet verwijt; en het zal hem gegeven worden." Zodanig is Zijn milddadigheid en vrijgevigheid, dat bij Hem vragen en hebben hetzelfde is: (Matth. 7:7) "Bidt, en u zal gegeven worden; zoekt, en gij zult vinden; klopt, en u zal opengedaan worden." Wanneer wij grote dingen van Hem gevraagd hebben, twist Hij met ons, alsof wij niets gevraagd hadden. Hij geeft niet met een bekrompen of karige hand, neen, neen: "Bidt," zegt Hij, "en gij zult ontvangen, opdat uw blijdschap vervuld zij". Ja, Zijn milddadigheid is zodanig, dat Hij geneigd is meer dan overvloediglijk te doen boven al, dat wij bidden of denken: ja, Hij is zo mild, dat Hij ons de zegeningen van Zijn goedheid schenkt; Zijn goedertierenheid is als een dauw van de Heere, als druppelen op het kruid, dat naar geen man wacht noch geen mensenkinderen verbeidt. (Jes. 65:21) "En het zal geschieden eer zij roepen, zo zal Ik antwoorden; terwijl dat zij noch spreken, zo zal Ik horen."

9. God in Christus is een God, Die zondaren aanspoort en smeekt; en getuigt dat niet, dat Hij een God van liefde is? Hij nodigt ons tot Hem te komen om alle noodzakelijke genade: (Jes. 55:1) "O alle gij dorstigen, komt tot de wateren, en gij, die geen geld hebt, komt, en eet, ja komt, koopt zonder geld en zonder prijs wijn en melk", Hij is een smekend God in Christus: (2 Kor. 5:20) "Zo zijn wij dan gezanten van Christus' wege, alsof God door ons bede; wij bidden van Christus' wege, laat u met God verzoenen." Hij klaagt over de onwilligheid van zondaren, om tot Hem te komen: "Gij wilt tot Mij niet komen, opdat gij het leven moogt hebben." Hij vermaant hen daarover ernstig: "O Mijn volk, wat heb Ik u gedaan? En waarmee heb ik u vermoed? Betuigt tegen Mij." Hij wacht op antwoord; Hij wil geen afwijzing aannemen: "Ziet, Ik sta aan de deur, en Ik klop." Hij staat te kloppen, totdat Zijn haarlokken nat zijn; en getuigt dit niet, dat God in Christus liefde is?

10. God in Christus is onze God, en dat zet de kroon op alles, Hij maakt in het verbond als zodanig van zichzelf een schenking: "Ik zal uw God zijn". Hij vergunt ons door het geloof aanspraak op Hem te maken als onze God, krachtens deze schenking van Zichzelf in Christus: (Zach. 13:9) "Ik zal zeggen: Het is Mijn volk: en het zal zeggen: De Heere is mijn God." O! Zalig is die ziel, die bekwaamd wordt de echo van het geloof op deze verbondsschenking te doen horen: "Deze God is onze God eeuwiglijk en altoos: Hij zal ons geleiden tot de dood toe." In één woord, God in Christus is onze Vader: want alleen God in Christus zegt: "Ik zal u tot een Vader zijn, en gij zult Mij tot zonen en dochteren zijn". Hij heeft ons geleerd, te zeggen: "Onze Vader, Die in de hemelen zijt". Hij is onvergenoegd over ons, wanneer wij door ongeloof beschroomd zijn, Hem bij deze dierbare Naam te noemen: (Jer. 3:4) "Zult gij niet van nu af tot Mij roepen, mijn Vader, Gij zijt de Leidsman mijner jeugd?" En niet van achter Mij afkeren. O! wat anders dan de oneindige ingewanden van de liefde kon op zo'n wijze en met zulke woorden spreken? Nu, mij dunkt, dat uit dit alles de waarheid van de leer overvloedig blijkt, dat God in Christus een God van liefde is.

III. Ons derde punt was, dat wij u enkele gezichten zullen geven van de liefde van deze God in Christus. Ik zal u daarvan slechts drieërlei gezicht geven.

1° Wij zullen deze liefde bezien in haar soorten.

2° In haar afmetingen.

3° In haar eigenschappen.

Laat ons ten eerste de liefde van een God van liefde beschouwen in haar verschillende soorten.

1. Hij heeft een liefde van welwillendheid of welbehagen, die Hij mensen en in het bijzonder de ganse zichtbare Kerk toedraagt. Het oprichten van de koperen slang in het leger van Israël, opdat een ieder, die haar aanzag genezen zou worden, was een klaar bewijs van Zijn welwillendheid tot het ganse leger: zo ook is de openbaring van Christus in de natuur van de mens, en de openbaring van Hem in het Evangelie, een bewijs van Zijn goedwilligheid tot de zaligheid van allen: (Joh. 2:15,16) "Opdat een iegelijk, die in Hem gelooft niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe. Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een ieder die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe". Hij verklaart op Zijn woord, dat Hij "niet wil, dat enige verloren gaan, maar dat zij allen tot bekering komen:" en voor het geval Zijn woord niet geloofd zou worden, heeft Hij het met een eed bevestigd: (Ezech. 33:11) "Zo waarachtig als Ik leef, spreek de Heere HEERE, zo Ik lust heb in de dood des goddelozen! Maar daarin heb Ik lust, dat de goddeloze zich bekere van zijn weg en leeft."

2. Hij heeft niet alleen een liefde van welwillendheid maar ook van liefdadigheid; Hij verlangt niet alleen u wel te doen, maar Hij doet u ook wel. O vrienden! Hij heeft u menigmaal goed

gedaan, voornamelijk u, die leden van de zichtbare Kerk bent, Hij geeft u regel op regel, gebod op gebod; Hij doet u het lieflijk geklank, de stem van de tortelduif, horen. Menig dienaar heeft Hij u gezonden; menige aanbieder van Christus, en van het leven door Hem, heeft Hij u gedaan; menigmaal heeft Hij aan uw deur geklopt, door het Woord, door uw geweten en door de aandrijvingen en fluisteringen van Zijn Geest; zodat Hij tot ons mag zeggen, wat Hij van Zijn wijngaard zeide: (Jes. 5:4) "Wat is er meer te doen aan Mijn wijngaard, hetwelk Ik aan hem niet gedaan heb?" En wegens uw hardnekkigheid in ongelof en zonde, mag Hij u uitdagen, gelijk Hij het Israël deed, zeggende: (Micha 6:3) "O Mijn volk, wat heb Ik u gedaan? En waarmee heb Ik u vermoed? Betuigt tegen Mij. Ben Ik u ooit een dorre woestijn geweest, of een land van de uiterste donkerheid?" Aldus, zeg ik, is Gods liefde van welwillendheid en liefdadigheid in sommige opzichten tot allen uitgestrekt.

3. Er is een liefde van welbehagen, of verlustiging en voldoening, welke alleen voor de gelovigen is, die vanwege de uitnemendheid van Zijn goedertierenheid onder de schaduw van Zijn vleugelen toevlucht nemen. O gelovige, de Heere heeft u lief, een God van liefde heeft u lief, niet alleen met een liefde van welwillendheid en liefdadigheid, zoals Hij anderen in sommige opzichten lief heeft, maar Hij heeft u lief, met een liefde van welbehagen, zodat Hij een welbehagen aan u heeft: "Want de Heere heeft een welbehagen aan Zijn volk; Hij zal de zachtmoedigen versieren met heil." Hij heeft u lief met een liefde van hoogachting; Hij acht en schat u zo hoog, dat u dierbaar bent in Zijn ogen, u bent Zijn schat, Zijn Eigen schat: "Want des Heeren deel is Zijn volk; Jacob is het snoer Zijner erve," Hij heeft u lief met een liefde van vereniging; Hij verlangt naar uw gezelschap, en om uw stem te horen, en uw gedaante te zien: (Hoogl. 2:14) "Mijn duive zijnde in de kloven der steenrotsen, in het verborgen van een steile plaats, toon Mij uw gedaante, doe Mij uw stem horen; want uw stem is zoet, en uw gedaante is lieflijk." Hij heeft u lief met een verrukkelijke liefde; Zijn liefde laat zich uit in een soort van verrukking en vervoering; Hij roept in één adem tweemaal uit: (Hoogl. 4:9) "Gij hebt Mij het hart genomen, mijn zuster, o Bruid, gij hebt Mij het hart genomen met een van uw ogen, met een keten van uw hals." Neen, waar behalve hier wordt dit woord in de Schrift gebruikt: "Gij hebt Mij het hart genomen?" Hier worden, als het ware, nieuwe woorden bedacht om de onuitsprekelijke liefde uit te drukken, welke een God in Christus Zijn volk toedraagt. Het woord betekent: Gij hebt Mij onthart; het is een zinspeling op wat in ons een zwakheid is, wanneer onze genegenheden zozeer naar het een of ander bijzonder voorwerp uitgaan, dat wij harteloos worden voor elk ander voorwerp. Sommigen zetten de woorden over: "Gij hebt Mij gewond, of, Mijn hart doorboord, Mijn zuster." De liefde Gods gaat zo diep, dat Hij goedvond, in de Persoon van Zijn eeuwige Zoon, om onze overtredingen verwond, en om onze ongerechtigheden verbrijzeld te worden.

Gods liefde van welbehagen tot zijn volk wordt in de Schrift verschillend uitgedrukt.

- (1) Zijn liefde wordt een herderlijke liefde genoemd, of de liefde, die een herder heeft voor zijn kudde: (Jes. 40:11) "Hij zal Zijn kudde weiden gelijk een herder: Hij zal de lammeren in Zijn armen vergaderen, en in Zijn schoot dragen; de zogenden zal Hij zachtkens leiden".
- (2) Zijn liefde is een vriendschappelijke liefde: Als een waar vriend, maakt Hij hun Zijn hart bekend: (Joh. 15:15) "Ik heet u niet meer dienstknechten; want de dienstknecht weet niet wat zijn heer doet; maar Ik heb u vrienden genoemd, want al wat Ik van Mijn Vader gehoord heb, dat heb Ik u bekend gemaakt". "U is het gegeven de verborgenheden des koninkrijks van de hemelen te weten, maar de anderen is het niet gegeven".
- (3) Zijn welbehagen in hen loopt uit in een huwelijksliefde: (Jes. 54:5) "Uw Maker is uw Man, Heere der heirscharen is Zijn Naam".
- (4) Soms ontlast Zijn welbehagen zich in een vaderlijke liefde: "Ik zal hun tot een Vader zijn, en zij zullen Mij tot zonen en dochteren zijn, zegt de Heere, de Almachtige." Doch waarom zou ik hier langer bij stilstaan? In één woord, Zijn liefde is de liefde van God: Zijn liefde kan

niet door een gelijkenis worden uitgedrukt, God is liefde; Hij is voor de gelovige als het ware een vlam van liefde. De liefde is in haar volmaaktheid, en volmaakte liefde drijft de haat uit. Zijn hart is het werkelijke middelpunt van de liefde, en welke sprankels van liefde ook gevonden worden in het hart van sommigen van ons, zij zijn alle bij dit vuur ontbrand. Gelijk al de wateren, die in de rivieren zijn, oorspronkelijk in de zee waren, en weer tot haar terugkeren, zo ook is elke druppel van liefde, die in ons hart wordt gevonden, een uitstraling van Zijn liefde, die weer naar haar eigen middelpunt, van waar zij kwam, terugkeert.

Ten tweede. Laat ons de liefde Gods beschouwen in haar afmetingen. Bij stoffelijke dingen rekent men slechts drie afmetingen, doch als de apostel over de liefde Gods in Christus spreekt, noemt hij er vier. Hij spreekt in Ef. 3:17 en 18, over de hoogte, de diepte, de breedte, en de lengte van de liefde Gods, die de kennis te boven gaat.

1. Zij is zo hoog, dat haar hoogte nooit kan worden bereikt; neen, niet door de zich het hoogst verheffende engel of serafijn in de hemel. Wij zien, dat de Geest Gods, wanneer wij Zijn liefde zullen uitdrukken, hoger dan de hoogste hemelen gaat, om een gelijkenis te ontleen om haar te verduidelijken. Hij vergelijkt haar bij de liefde, die de Vader de Zoon toedraagt: (Joh. 15:9) "Gelijkerwijs de Vader Mij liefgehad heeft, heb Ik ook u liefgehad." O! Wie kan zeggen, hoe lief de Vader de Zoon heeft! Hier is meer dan alle engelen in de hemel kunnen bevatten of uitspreken; nochtans is zodanig de liefde van een God van liefde tot de gelovigen.

2. Hij spreekt niet alleen van een hoogte, maar ook van een diepte in deze liefde. Het hart van de mens is een grote diepte, die niemand kent dan Hij, Die alle dingen weet. Indien nu het hart van de mens zo'n diepte is, wat moet dan wel het hart Gods zijn? Toch is deze liefde geworteld in het hart Gods; dit ligt opgesloten in de wijze, waarop het in de tekst wordt uitgedrukt: "God is liefde". Zijn liefde is een hart van liefde. Hij heeft lief met het ganse hart, en met de ganse ziel. Deze liefde is zo diep, dat zij, als het ware, tot de diepte van de hel nederdaalt, om ons te helpen en te bevrijden. Zij is in de doodsangsten van de Zoon van God in de diepte van de hel neergedaald, om ons op te voeren uit de diepte van ellende en nood, waarin wij onszelf gedompeld hadden.

3. Deze liefde van een God van liefde heeft ook een breedte in zich, die nooit kan gemeten worden. Deze liefde is zo breed, dat zij, in het woord van de genade en de uiterlijke bedeling van het Evangelie haar armen uitbreidt, om een verloren wereld te omhelzen: "Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk, die in Hem gelooft, niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe." Zij is zo breed, dat zij Jood en Heiden, Barbaar en Scyth, dienstknecht en vrije omvat; zij omvat hen, die voor de wet leefden, hen, die onder de wet leefden, en hen, die onder het Evangelie leven, O vrienden! De liefde Gods is breed: Zijn hart is wijd en ruim; u behoeft niet bang te wezen, dat er geen plaats voor u zal zijn. Neen, neen, niettegenstaande een ontelbare menigte Zijn liefde heeft aangegrepen, is er nog plaats voor mij, en plaats voor allen, die door Christus tot Hem komen.

4. De apostel voegt nog een andere afmeting aan deze liefde toe, namelijk, haar lengte. Om het kort zeggen: zij is zo lang als de eeuwigheid. Ziet terug naar een eeuwigheid, die voorbij is, en wij zullen zien, dat Zijn liefde, evenals Hijzelf, nooit een begin had: "Ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde." Laat ons vooruit zien naar een eeuwigheid, die nog volgt, en wij zullen bevinden, dat Zijn liefde nooit zal eindigen; want zij is van eeuwigheid; Hij rust in Zijn liefde en verandert niet: "Want bergen zullen wijken, en heuvelen wankelen, maar Mijn goedertierenheid zal van u niet wijken, en het verbond Mijns vredes zal niet wankelen, zegt de Heere uw Ontfermer."

Ten derde. Laat ons de liefde van een God van liefde beschouwen in haar hoedanigheden en eigenschappen.

1. Zijn liefde is een vrijwillige liefde: (Hoséa 14:5) "Ik zal hunlieder afkering genezen, ik zal hen vrijwilliglijk liefhebben." Deze liefde is vrij in haar eerste oorsprong, wanneer wij haar beschouwen, zoals zij ligt in het hart Gods. Wat deed Hem Zijn liefde vestigen op sommigen van Adams nageslacht, en hen van eeuwigheid verkiezen? De oorzaak daarvan is niet in het schepsel te vinden, maar in haar zelf. Alleen Zijn vrijmachtige wil en Zijn vrije genade is er de oorzaak van, want "Hij heeft ons tevoren verordineerd tot aanneming tot kinderen, door Jezus Christus in Zichzelf, naar het welbehagen van Zijn wil." (Ef. 1:5). "Hij heeft ons zaliggemaakt en geroepen met een heilige roeping; niet naar onze werken, maar naar Zijn Eigen voornemen en genade, die ons gegeven is in Christus Jezus voor de tijden der eeuwen." (2 Tim. 1:9).

- Deze liefde is vrij in haar aanbieding en openbaring in de wereld. De liefde Gods, zoals zij in het Woord der genade is, is een algemene liefde, zoals zij aan alle hoorders van het Evangelie gemeen is, in zoverre zij tot ieders deur komt, en zichzelf hun aanbiedt, zeggende: "O alle gij dorstigen, komt tot de wateren. Die wil, die kome. Tot u, o mannen, roep Ik, en Mijn stem is tot der mensen kinderen".
- Het is ook een vrije liefde ten opzichte van haar toepassing aan de uitverkoren ziel in een dag der heirkraft. Dan wordt de liefde Gods, die in het Woord der genade geopenbaard is, door de Heilige Geest in het hart van de zondaar uitgestort, zonder opzicht op enige goede hoedanigheid of gerechtigheid in ons.
- In één woord, deze liefde van een God van liefde, is vrij, of om niet, in tegenstelling van verdienste. Datgene wat onder de mensen liefde verwekt. is schoonheid, kracht, wijsheid, rijkdom, of een dergelijke hoedanigheid of beweegreden, doch zoiets was niet in iemand van Adams nageslacht te vinden: "Toen gij vertreden waart in uw bloed, zeide Ik tot u, Leef; en uw tijd was de tijd der minne." In plaats van schoonheid, niets dan mismaaktheid; in plaats van kracht, niets dan zwakheid; in plaats van wijsheid, niets dan dwaasheid; in plaats van rijkdom, niets dan armoede.
- En gelijk zij vrij is in tegenstelling van verdienste, zo is zij ook vrij in tegenstelling van enige dwang of geweld. Liefde kan niet worden afgedwongen; neen, zij is vrijwillig en uit eigen beweging. Gods liefde is alleen verschuldigd aan de vrijheid van Zijn Eigen wil: (Ef. 1:9) "Ons bekend gemaakt hebbende de verborgenheid Zijns willens naar Zijn welbehagen, hetwelk Hij voorgenomen had in Zichzelf."

2. De liefde van deze God van liefde is een sterke en onoverwinnelijke liefde. Voordat Zijn liefde ons in haar toepassing kon bereiken, moest zij bergen vlak maken: doch, "ziet Hij komt, springende op de bergen, huppelende op de heuvelen". Er waren diepe zeeën en rivieren in de weg van Zijn liefde, doch "vele wateren konden deze liefde niet uitblussen, ja de rivieren konden ze niet verdrinken". Zij komt iedere moeilijkheid te boven, zij biedt het hoofd aan elk beletsel, dat zij op haar weg ontmoet. De oneindige afstand tussen God en een schepsel was een sluitboom in de weg van deze liefde, doch Hij overwint dit beletsel: "want God is geopenbaard in het vlees". De zedelijke afstand tussen een vuile schuldige zondaar en deze liefde staat als een hinderpaal in de weg; doch Hij verbreekt ook deze sluitboom, want de Zoon van God is niet alleen geopenbaard in het vlees, maar "God heeft Zijn Zoon gezonden in gelijkheid des zondigen vleses, ja, heeft Hem zonde voor ons gemaakt". De vloek van de wet was een hindernis in de weg, maar Hij ruimt die uit de weg: want "Christus is een vloek geworden voor ons, om ons van de vloek der wet te verlossen". De zonde in haar schuld, en vuilheid, en kracht, stond deze liefde in de weg, doch de liefde breekt er doorheen, en "sluit de overtreding en verzegelt de zonden." Schande en oneer lagen in haar weg, smart en droefheid: doch deze liefde overwint dat, want Hij stemde toe het kruis te verdragen, en de liefde verachtte die schande; Hij wilde,

uit liefde "een Man van smarten worden en verzocht in krankheid". En dan, wanneer deze liefde tot de zondaar komt, om hem te bekeren, vindt zij hem dood, "dood door de misdaden en de zonden". Die mens heeft misschien twintig, dertig, veertig, zestig jaren in het graf van de zonde gelegen, zodat, ziet! hij riekt en stinkt. O wat een voorwerp is hij! Hij is een voorwerp van walging, in plaats van liefde; doch ook dit beletsel wordt door de liefde Gods overwonnen, want "door Zijn grote liefde, waarmee Hij ons lief gehad heeft, ook toen wij dood waren door de misdaden, heeft Hij ons levend gemaakt". En wat wordt deze liefde, nadat zij de ziel in de krachtadige roeping dadelijk heeft aangegrepen, nog dikwijls getergd door de hoererijen van het hart en het afwijken van de Heere. Nochtans is de onoverwinnelijke natuur van deze liefde zodanig, dat zij alles overwint en tot het einde toe standhoudt". De apostel zegt daarom: (Rom. 8:35,37) "Wie zal ons scheiden van de liefde van Christus? Verdrukking, of benauwdheid, of vervolging, of honger, of naaktheid, of gevaar, of zwaard? Maar in deze allen zijn wij meer dan overwinnaars, door Hem, Die ons liefgehad heeft". Omdat Zijn liefde onoverwinnelijk is, zijn wij meer dan overwinnaars door Hem, Die ons heeft liefgehad; omdat Zijn liefde sterk is als de dood, daarom zal de dood ons niet scheiden; omdat zij sterk is als de hel, daarom zullen noch hel, noch duivels, in staat zijn scheiding te maken.

3. De liefde van deze God van liefde is een onvergelykelijke, ja een alles overtreffende liefde. Laat ons hier slechts bezien hoezeer een God in Christus hen liefheeft, die wegens de dierbaarheid van Zijn goedertierenheid onder de schaduw van Zijn vleugelen toevlucht nemen

- (1.) Hij bemint hen meer, dan Hij alle andere mensen liefheeft: (Jes. 43:4) "Ik heb u liefgehad: daarom heb Ik mensen in uw plaats gegeven, en volken in plaats van uw ziel".
- (2.) Hij heeft de gelovigen meer lief dan Hij de engelen liefheeft. De engelen zijn Zijn dienaars, de gelovigen zijn Zijn kinderen; de engelen zijn Zijn onderdanen, de gelovigen zijn Zijn bruid.
- (3.) Hij bemint hen meer dan de gehele wereld. De wereld bestaat uit hemel en aarde. Wat de aarde betreft, Hij achtte die niet wegens de liefde, die Hij tot Zijn volk had. Toen de duivel hem al de koninkrijken van de wereld en haar heerlijkheid aanbood, verachtte Hij dat alles om de liefde, die Hij tot hen had. En wat de hemel aangaat, Hij verliet de heerlijkheid van dat Hogerhuis, om bij de mensen op de aarde te wonen. Ja, ik zal er nog dit aan toevoegen:
- (4.) De liefde van een vlees geworden Godheid tot Zijn volk is groter dan tot Hem Zelf. Hij had hun leven en hun veiligheid meer lief, dan Zijn Eigen leven; Want Hij heeft zijn reven afgelegd voor Zijn vrienden, opdat zij niet zouden sterven. Hij bad meer voor hen, dan voor Zichzelf, zoals u geheel Joh. 17 door kunt zien. In één woord, uit de liefde, die Hij ons toedroeg, nam Hij afscheid van die dingen, die onder de mensen zeer hooggeschat worden. De mensen achten hun goede naam zeer hoog; doch uit liefde tot ons werd Hij een smaad van mensen. Mensen achten hun rijkdommen zeer hoog; doch "hoewel Hij rijk was, is Hij om onzentwil arm geworden". Mensen schatten hun leven zeer hoog: "huid voor huid, al wat iemand heeft zal hij geven voor zijn leven;" doch Christus scheidde daarvan: "Die mij liefgehad heeft, en Zichzelf voor mij heeft overgegeven". Mensen schatten hun zielen zeer hoog, of moesten dat ten minste doen; en nochtans uit liefde tot ons, stelde Zijn ziel zich tot een schuldoffer: "Mijn ziel is geheel bedroefd tot de dood toe". Mensen, ik meen heilige mensen, de heiligen, achten de liefde Gods meer dan hun leven. De liefde Gods is beter dan het leven, en toch vond Christus goed, uit liefde tot ons, het gevoel daarvan voor een tijd te verliezen; en zij werd Hem in die mate onttrokken, dat Hij aan het kruis uitriep: "Mijn God, mijn God, waarom hebt Gij mij verlaten?"

IV. Ons vierde punt was, te onderzoeken hoe het komt, dat God in Christus een God van liefde voor verloren, weerspannige zondaren is. Vanwaar komt deze wonderlijke omkering, dat een God van de wraak, die gereed stond het ganse nageslacht van Adam te vernielen vanwege

de zonde, Zijn klederen van de wraak heeft afgelegd en ons verschenen is als een God van genade en liefde?

Antwoord. 1. Een beledigd en vertoornd God is in Christus een God van liefde, omdat in Hem de rechtvaardigheid Gods stond als een eeuwige sluitboom in de weg van de openbaring van liefde aan iemand van Adams geslacht; doch niet zodra ontving de rechtvaardigheid een volmaakte voldoening in de dood van de Borg, of de liefde liet zich met oneindige verlustiging en voldoening uit, of God roept uit, dat Hij is "de Heere HEERE, God, barmhartig en genadig, lankmoedig en groot van weldadigheid en waarheid" (Exod. 34:6).

2. In Christus is de wet vervuld, haar gebod gehoorzaamd en haar vloek te niet gedaan. De schending van de heilige wet door de eerste zonde van Adam vertoornde de Majesteit van de hemel tegen ons, doch Christus heeft de Goddelijke wet in haar eer hersteld, ja "Hij maakte haar groot, en maakte haar heerlijk". Zo komt het, dat God in Christus een God van liefde is; want "Hij had lust aan hem om Zijn gerechtigheidswil".

3. God is in Christus een God van liefde, omdat in Hem die aartsverrader tegen de hemel veroordeeld en vernield is. Niet zodra kwam de zonde in de wereld, of de hemel riep om wraak over haar en over de zondaar. Nu, Christus neemt op Zich "de overtreding toe te sluiten en de zonden te verzegelen" (Dan. 9:24), en dientengevolge werd daartoe de Zoon van God geopenbaard om de zonde van de wereld weg te nemen; Hij veroordeelde de zonde in het vlees. Zo komt het, dat God een God van liefde voor zondaren is.

4. In Christus is de heiligheid Gods verdedigd, en Zijn soevereiniteit gehandhaafd, en al Zijn andere eigenschappen, die door de zonde van de mens waren beledigd, werden, als het ware, verhelderd en in een zuiver licht geplaatst. Nooit werden Gods volmaaktheden zo heerlijk geopenbaard als in Christus, die "het afschijnsel van de heerlijkheid des Vaders, en het uitgedrukte Beeld Zijner zelfstandigheid is." In Hem zijn al de Goddelijke eigenschappen, die door de zonde van de mens verduisterd waren, zeer luisterrijk verenigd. Zo komt het, dat God in Hem een God van liefde is.

5. Omdat in Hem, en door Hem, het beeld Gods in de mens, dat door de val geschonden was, weer hersteld is. Wij hebben dat in de eerste Adam verloren, doch het is in Christus, de tweede Adam, weer hersteld; want door Hem "zijn wij vernieuwd tot kennis, naar het evenbeeld Desgenen, Die ons geschapen heeft". Doch wij zullen hier niet langer bij blijven stilstaan, maar voortgaan tot

V. Ons vijfde punt, dat is, **de toepassing.**

Het eerste gebruik van deze leer zal zijn een gebruik van onderrichting, in de volgende bijzonderheden.

Is het zo, dat God, in en door Christus, een God van liefde is?

1. Ziet dan hieruit hoeveel wij Christus verschuldigd zijn, want wij hebben het aan Zijn menswording, gehoorzaamheid en dood te danken, dat God Zich ooit aan iemand van Adams nageslacht als een God van liefde heeft geopenbaard. De liefde Gods tot ons loopt door het kanaal van bloed, opdat zij ons zo zou kunnen bereiken in een bestaanbaarheid met de eer van de rechtvaardigheid, want nooit kan de liefde zich uitlaten tot nadeel of afbreuk van de rechtvaardigheid. Doch in Hem hebben "de goedertierenheid en waarheid elkaar ontmoet, en de gerechtigheid en vrede elkaar gekust". O! Wat hebben wij er dan groot belang bij, onze Verlosser Jezus Christus te loven, en uit te roepen: "Hem Die ons heeft liefgehad, zij lof en prijs! De zaligheid zij onze God, en het Lam in alle eeuwigheid!"

2. Ziet hieruit de uitnemendheid van het Evangelie, en wat een heerlijk voorrecht het is onder de bedelingen daarvan te leven. Wat is het Evangelie? Het is de openbaring van de liefde Gods in Christus, of van God als een God van liefde en van genade in Christus. Mogen wij niet met de Psalmist uitroepen: "Welgelukzalig is het volk, hetwelk het geklank kent" (Psalm 89:16). Welk lieflijker geklank kan er komen in de oren van een troep verraders, oproerlingen en veroordeelde zondaren, dan, dat die God, tegen Wie zij gezondigd hebben een God van liefde, een verzoend God is, die hen hun ongerechtigheden niet toerekent? O vrienden! Waardeert het Evangelie, en maakt ernstig werk van God overeenkomstig hetgeen het Evangelie van Hem openbaart; want het is het eeuwige leven Hem te kennen, en zijn Zoon Jezus Christus, zoals Hij in het Evangelie wordt voorgesteld.

3. Ziet hieruit hoe onredelijk de vijandschap van het hart tegen God is, hetzij het heersende vijandschap in de goddelozen, of overgebleven in de heiligen is: "Het bedenken des vleses is vijandschap tegen God", en daarvan blijft veel over in de harten van de gelovigen, zolang zij nog in het lichaam zijn, zoals duidelijk blijkt in de apostel, die daaronder zuchtte, zeggende: "Ik ellendig mens! Wie zal mij verlossen uit het lichaam dezes doods? Ik vind een wet in mij, als ik het goede wil doen, dat het kwade mij bijligt". O vrienden! Laat ons toch overwegen hoe belachelijk en onbillijk het is, vijandschap te stellen tegenover liefde. Het is waarlijk vreemd! Hoe monsterachtig zoudt u het vinden van iemand, die in de grootste ellende neerlag, dat hij boosaardigheid en vijandschap in zijn hart koesterde tegen iemand wiens ingewanden over hem rommelden, en die met de teerste ontferming aanbod hem te helpen. En toch staat het zo tussen God en ons. Hij betoont, dat Hij een God van liefde, ja liefde zelf is; Hij biedt ons Zijn zaligheid aan, en om ons uit de ruisende kuil, en het modderig slijk van zonde en ellende op te halen; onze wonden te helen, onze krankheden te genezen, en ons te verlossen met een eeuwige verlossing; en dan nog vijandschap te koesteren tegen deze God der liefde, O, wat is dat onbillijk en onredelijk! Mag God niet hierom tot ons zeggen: "Zult gij dit de Heere vergelden, gij dwaas en onwijs volk?"

4. Ziet hieruit op welke wijze de natuurlijke vijandschap van het hart en de weerspanningheid van de wil in een dag van bekering worden overmeesterd en overwonnen; dat geschiedt door een openbaring aan de zondaar van God in Christus als een God van liefde. De Geest Gods komt in een dag der heirkraft, en Hij verlicht het hart met het licht van de heerlijkheid Gods in het aangezicht van Jezus Christus, en met dit licht der kennis is er een uitlating van liefde van een God van liefde, welke de kracht van de vijandschap overwint, en gevangen neemt, en neerwerpt. Daarom staat hiervan geschreven, dat "Hij trekt met mensenzelen en touwen der liefde." Wanneer deze natuurlijke vijandschap in de ziel van de gelovige kracht begint te vergaderen en als een stroom inkomt, richt de Geest des Heeren de banier tegen haar op, door een nieuwe openbaring van de liefde Gods in Christus; en zo wordt deze Jordaan teruggedreven.

5. Ziet hieruit, hoe het komt, dat zij, die God in Christus kennen, zozeer verlangen naar gemeenschap en omgang met Hem; hoe het komt, dat zij die plaatsen van bijeenkomst zo hoog waarden, waar zij Hem plegen te genieten: Wel, zij kennen hem als een God van liefde, en daarom is één dag in Zijn voorhoven hun beter dan duizend elders. David zegt: "Hoe lieflijk zijn Uw woningen, o Heere der heirscharen! Mijn ziel dorst naar God, naar de levende God; wanneer zal ik ingaan en voor Gods aangezicht verschijnen?" Hij wist, dat Hij een God van liefde is, en dat maakte hem Zijn gezelschap zo aangenaam en begeerlijk: "Smaakt en ziet, dat de Heere goed is. Hoe dierbaar is Zijn goedertierenheid! Zij is beter dan het leven."

6. Ziet hieruit, hoe het komt, dat er geen gemeenschap is tussen God en een goddeloze zondaar: God heeft geen lust in hun gezelschap, en zij verlustigen zich niet in het Zijne. De reden is, dat God liefde is, en dat de zondaar "vijandschap tegen God is." Welke gemeenschap zou er kunnen zijn tussen twee, die zo tegenover elkaar staan? "Wat gemeenschap heeft het licht met de duisternis? En wat samenstemming heeft Christus met Belial?" De hemel met de hel? O vrienden, wacht u, dat u niet aan de Tafel van een God van liefde komt, met vijandschap tegen Hem in uw hart; opdat Hij niet tot u zegt, wat Hij tot Judas zeide: "Verraadt gij de Zoon des Mensen met een kus?" U kunt het hart van een God van liefde niet dieper wonden, dan dat u met vijandschap tot Zijn liefdemaaltijd komt. Daarom wordt van onwaardige avondmaalgangers gezegd, dat zij "zichzelf een oordeel eten en drinken," en dat "zij schuldig zijn aan het lichaam en bloed des Heeren."

7. Ziet hoe het komt, dat een boos en ongelovig hart ons doet afwijken van de levende God. De oorzaak is duidelijk: het ongeloof brengt, evenals de verspieders, die naar Kanaän werden gezonden, een kwaad gerucht van een God van liefde; het stelt Hem voor als een God van haat, toorn of grimmigheid; het zegt, dat er geen liefde of vriendelijkheid in Zijn hart is; dat God vergeten heeft genadig te zijn, dat Hij Zijn barmhartigheden door toorn heeft toegesloten. Het wil de Evangelietijding niet geloven, dat God een God van liefde is; het verdenkt Zijn genade, liefde en getrouwheid, en zodoende keert het ons van Hem af. Zolang wij door ongeloof God als een vijand aanmerken, kunnen wij niet anders dan ons van Hem als een vijand afkeren, of evenals Adam, Zijn gezelschap of tegenwoordigheid ontvluchten.

8. Ziet hieruit, hoe het door het geloof is, dat wij nabij God komen. Gelijk het ongeloof ons van hem afkeert, zo gaan wij door het geloof tot Hem, en komen wij voor Zijn aangezicht. Het geloof gelooft de tijding van het Evangelie van een God in Christus; dat Hij een God van liefde is, een verzoend God, een God, die op een troon der genade zit, een God, die zich met onze natuur heeft verenigd, die ons een huwelijksaanzoek doet; een God met ons, een vergevend God, een ontfermend God, een gebedsverhorend God, een milddadig God; ja het merkt Hem aan als onze God in Christus, zeggende: "Mijn God, mijn Vader, en de Rotssteen mijns heils." Nu, in dit licht stelt het geloof God aan de ziel voor, en dit maakt, dat de ziel God naloopt, dat de begeerte van de ziel is tot Zijn Naam en tot Zijn gedachtenis.

9. Ziet uit deze leer, hoe het komt, dat Zijn geboden niet zwaar zijn; waarom Zijn juk zacht en Zijn last licht is: Wel, de gelovige ziet, dat het geboden van liefde zijn, liefde verzoet alles, en maakt alles licht en lieflijk. De liefde, die Jacob voor Rachel had, maakte, dat zijn zevenjarige dienst hem maar als een paar dagen toescheen; zo is het hier ook: de liefde gebiedt en liefde gehoorzaamt. Dit maakt de gehoorzaamheid zoet en licht, doch het gemis van rechte bevattingen van God als een God van liefde, en van Zijn geboden als geboden van liefde, maakt ze ondraaglijk en zwaar voor de bozen en goddelozen. Waarom verscheuren zij Zijn banden, en werpen zij Zijn touwen van zich? Wel zij beschouwen God niet als een God van liefde, zij merken Hem als een vijand aan, en daarom is alle gehoorzaamheid, die zij Hem bewijzen, slechts slaafs.

10. Ziet uit deze leer welk een heldere en vrolijke woning de gelovige heeft. Hij woont in God; God is zijn woning: "Hij is in de schuilplaats des Allerhoogste gezeten, en hij vernacht in de schaduw des Almachtigen;" dat is, midden in de liefde; want "God is liefde; en die in de liefde blijft, die blijft in God." O wat een heldere woning is de schoot van oneindige liefde! En Hij draagt Zijn lammeren in Zijn schoot. Gelovige! Misschien bent u een vreemdeling in Mesech, en woont u in de tenten Kedars, en woont uw ziel bij degenen, die de vrede haten; doch hier is uw troost: u woont in de liefde, u woont in God, Die liefde is. U ligt in Zijn schoot, en dit kan

u ondersteunen, want al haat u de wereld, en al hebt u in de wereld verdrukking, u hebt nochtans in Hem vrede.

11. Ziet uit deze leer het onderscheid tussen de wet en het Evangelie. De wet stelt u God voor, als een volstreekte God, in welk opzicht Hij voor de werkers der ongerechtigheid een verterend vuur, een wrekend God is; doch het Evangelie stelt ons God voor als een God van liefde en genade, bij Wie ontfermingen zijn over ellendige zondaren. Wel zijn wij, dienaars van het Evangelie, verplicht u de wet te prediken, op de berg Sinaï en op Ebal te staan, om de vloeken van het verbroken werkverbond over zondaren, die buiten Christus zijn, uit te roepen; doch, wanneer wij dat doen, is ons doel juist om u van de wet als een verbond af te schrikken, om u van de tastelijke berg, en het brandende vuur, en donkerheid, en duisternis, en onweder, af te leiden, en u te doen komen tot de berg Sion, en tot de Middelaar des Nieuwe Testaments Jezus, en in Hem tot God, de Rechter over allen, opdat u, door Zijn verzoenend bloed, mag ervaren, dat Hij een God van liefde is.

Een tweede gebruik van deze leer is *bij wijze van vermaning*.

1. Is het zo, dat God liefde is? Is God in Christus een God van liefde? O! Geloof dan de tijding des Evangelies; neemt het aan als een getrouw woord en aller aanneming waardig, dat God in Christus liefde is. Neemt het niet aan op mijn getuigenis, maar op de getuigenis, van de Drie, die in de hemel getuigen, de Vader, het Woord, en de Heilige Geest. Een Drie-eenheid van Personen getuigt en verklaart u, dat God liefde is; daarom bezegelt, dat God waarachtig is in hetgeen Hij van zichzelf getuigt, en gedenkt, dat u, als u het niet doet, God tot een leugenaar maakt, omdat u het getuigenis niet aanneemt, dat God van Zichzelf geeft.

2. Mijn vermaning is, dat u niet alleen deze waarheid aangaande God gelooft, maar, eet haar op, zoals Jeremia deed, en laat zij u zijn tot "vreugde en tot blijdschap uws harten". De waarheid opeten, zegt u, wat is dat? Hoe kunnen wij die opeten? Ik antwoord: Haar opeten is, haar tot uw ziel te brengen. en toe te passen. O vrienden! Er is heel wat voedsel voor het geloof in die paar woordjes: "God is liefde". O! Mag het geloof zeggen: Is God liefde? Dan zal Hij mij zeker aan Zijn tafel verwelkomen. Hij is een God van oneindige mildheid en weldadigheid in Christus en Hij zal het goede geven: Hij is een God van liefde, Hij zal genade en eer geven, en zal Zijn volk het goede niet onthouden.

3. Is God in Christus een God van liefde? Ja de Liefde Zelf. O vertrouwt dan op Hem. De Geest Gods wil, dat u dit gebruik van deze leer maakt: (Psalm 36:8) (het is een lieflijk aanmerkelijk woord), "Hoe dierbaar is Uw goedertierenheid, o God! dies de mensenkinderen onder de schaduw Uwer vleugelen toevlucht nemen".

- O zondaren! De vleugelen van een God van liefde zijn over u uitgebreid, en Zijn ingewanden rommelen over u, in dit heerlijk Evangelie. Zijn hand is in dit Evangelie tot u uitgestrekt, zeggende: Ziet op Mij, ziet op Mij". O! Loopt niet als een vijand van Hem weg, maar vertrouwt op Hem als een Vriend, Die u goedgunstig is.
- Wat, o mens, zou een God van liefde in Christus u niet volgaarne schenken? Hebt u klederen nodig om de schande van uw naaktheid te dekken? Een God van liefde is bereid u die te geven.
- Misschien denkt u er over aan de Avondmaalstafel te gaan; doch u bent bevreesd, dat u voor Hem naakt zult bevonden worden, en dat de Heere des huizes tot u zal zeggen: "Vriend, hoe zijt gij hier ingekomen, geen bruiloftskleed aan hebbende?" Is dit uw geval? O vertrouw op een God van liefde door Christus, en Hij zal u bekleden met de klederen des heils, en u de mantel van de gerechtigheid aandoen.

- Hebt u vergeving van zonde nodig? Bent u een geruïneerde bankroetier, die tienduizend talenten schuldig bent aan de wet, en aan de rechtvaardigheid Gods? Moet u uitroepen: Mijn ongerechtigheden geen over mijn hoofd; als een zware last zijn zij mij te zwaar geworden? Wel, een God van liefde is een vergevend God, daarom vertrouw op Hem om de vergeving van uw zonden; want Hij zegt: "Ik, Ik ben het, Die uw overtredingen uitdelgt om Mijnentwil, en Ik gedenk uw zonden niet".
- Of misschien zegt u: "Ik ben een arme gevangene, ik ga in boeien, ik ben aan mijn geestelijke vijanden vastgeketend, banden van ongerechtigheid zijn om mijn ziel gestrengeld. Wel, een God van liefde, roept de gevangenen vrijheid uit, en de gebondenen opening van de gevangenis; daarom, o vertrouw op Hem, Hij zal u doen delen in de heerlijke vrijheid van Zijn kinderen; Hij zal maken, dat uw ketenen en boeien van u afvallen.
- Bent u een zwarte en lelijke zondaar, door uw liggen tussen de potten, zwart als een Moorman, gevlekt als de luipaard? Wel, vertrouwt u onder de vleugelen van een God van liefde, want Hij zegt: "Al laagt gijlieden tussen de potten, Ik zal u maken als vleugelen ener duif, overdekt met zilver, en welker vederen zijn met uitgegraven géluwen goud. Ik zal rein water op u sprengen, en gij zult rein zijn".
- Bent u een krank zondaar, vol wonden, en striemen, en etterbuilen? Wel, vertrouw op een God van liefde in Christus, want Zijn Naam is Jehovah Rofè, "Ik ben de Heere uw Heelmeester".
- Bent u een arm dwalend verbijsterd zondaar, die de weg naar de hemel bijster is, en gedwaald heeft als een verloren schaap? Wel, kom, vertrouw op een God van liefde, Die behoorlijk medelijden kan hebben met de onwetenden en dwalenden; een God van liefde in Christus heeft gezegd, dat "Hij de blinden zal leiden door de weg die zij niet geweten hebben; en die deze weg wandelt, zelfs de dwazen zullen niet dwalen".
- Hebt u verraderlijk gehandeld, hebt u met vele boeleerders gehoereerd, en u voor elke snode begeerlijkheid neergebogen? Wel, kom nochtans en vertrouw u onder de vleugelen van een God van liefde, want Hij roept u toe: (Jer. 3:1) "Gij nu hebt met vele boeleerders gehoereerd: keer nochtans weder tot Mij". Hij roept heden van de spits van de hoge plaatsen: "Bekeert u, gij afkerige kinderen, want Ik heb u getrouwd. Ik zal uw afkeringen genezen; Ik zal u vrijwilliglijk liefhebben, en u genadiglijk aannemen". Zo dan, wie gij zijt, ik nodig u, en vermaan u, dat gij, wegens de dierbaarheid van Zijn goedertierenheid, de toevlucht neemt onder de vleugelen van een God van liefde.

Overweegt hiertoe de volgende beweegredenen:

1^e Dat u een God van liefde niet beter kunt behagen. Wilt u heden Gode welbehaaglijk zijn, of Zijn hart genoeg doen? Wel, vertrouwt Hem als een God van liefde, "want de Heere heeft een welgevallen aan hen die Hem vrezen; die op Zijn goedertierenheid hopen" of, die op Hem vertrouwen als een God van liefde.

2^e Wilt u aan een Avondmaalstafel gevoed, ja onthaald worden op de vettigheid Zijns huizes, op vet vol mergs? O! Hier is de weg daartoe; vertrouwt op een God van liefde, komt onder Zijn vleugelen: (Psalm 37:3) "Vertrouwt op de Heere, en doet het goede; bewoont de aarde, en voedt u met getrouwigheid". U ziet, dat u niet alleen Zijn belofte hebt, dat u gevoed zult worden, maar dat Zijn belofte met een krachtige verklaring wordt ondersteund en bekrachtigd: "Waarlijk, u zult gevoed worden" (Engelse overzetting laatste lid Psalm 37:3). Wilt u gevoed worden met de zegeningen van de hemel, de zegeningen van een welgeordineerd verbond, de gewisse weldadigheden Davids? O! Vertrouwt dan op een God van liefde; want "welgelukzalig zijn allen, die op Hem vertrouwen". W

3° Wilt u dat kwijnende genade verlevendigd wordt, en weer in een toenemende en bloeiende toestand komt? O! Vertrouwt dan op een God van liefde: (Jer. 18:7,8) "Gezegend is de man, die op de Heere vertrouwt, en wiens vertrouwen de Heere is. Want hij zal zijn als een boom, die aan het water geplant is, en zijn wortelen uitschiet aan een rivier, en gevoelt het niet wanneer er een hitte komt, maar zijn loof blijft groen, en in een jaar van droogte zorgt hij niet, en houdt niet op van vrucht te dragen". Wilt u met vrede vervuld worden? Vertrouwt dan op een God van liefde: (Jes. 26:3. Engelse overzetting) "Gij zult hem in volmaakte vrede bewaren, wiens hart op U bevestigd is; omdat hij op U vertrouwt". Wilt u vervuld worden met de vreugde van Gods heil? Vertrouwt dan op een God van liefde: (Psalm 13:6) "Maar ik vertrouw op uw goedertierenheid; mijn hart zal zich verbergen in Uw heil".

4° In één woord, om niet verder uit te weiden. vertrouwt op een God van liefde, en u zult nooit beschaamd en te schande worden; Hij zal u nooit verlaten. "Gij, Heere, hebt nooit verlaten degenen, die U zoeken, en op U vertrouwen". Dan zult u alle nodige voorbereiding hebben voor een Avondmaalstafel, want de voorbereiding, of "de schikking van het hart en het antwoord van de tong is van de Heere". Daarom zeg ik, vertrouwt op een God van liefde. Mij dunkt, dit is genoeg, om u allen te verbinden op Hem te vertrouwen, en met de tekst te zeggen: "God is liefde". Indien iemand van u van zeker mens meent, dat hij uw vijand is, dan zult u hem in dat geval niet vertrouwen; doch wanneer u maar overtuigd bent, dat hij u liefheeft en slechts een gelegenheid nodig heeft, om u zoveel van dienst te zijn als hij kan, dat zult u een vol vertrouwen in hem stellen. Wel vrienden, wij zeggen u, dat God in Christus niet alleen een Vriend is, Die u goedgezind is, maar dat Hij liefde, de liefde zelf is; liefde is de heersende of bevelende eigenschap van Zijn natuur. O hoe dierbaar is Zijn goedertierenheid! Laten daarom de mensenkinderen, laten zondaars en heiligen onder de schaduw van Zijn vleugelen toevlucht nemen.

4. Een vierde vermaning uit deze tekst is deze.

Is het zo, dat God in Christus een God van liefde is? O vrienden! Zet dan uw liefde op een God van liefde, en bewijst Hem liefde voor liefde. "Dit is het eerste en het grote gebod" van de zedelijke wet, en de inhoud van de eerste tafel van de wet: (Matth. 23:37, 38) "Gij zult liefhebben de Heere uw God met geheel uw hart, en met geheel uw ziel, en met geheel uw verstand". Hier is het redelijkste en rechtvaardigste gebod, dat er ooit was. Wat kan redelijker zijn dan Hem lief te hebben, Die niet alleen lieflijk, maar de liefde zelf is, en Wiens liefde zich op zo'n wonderlijke wijze tot ons uitlaat? Ik ben er zeker van, dat het uw redelijke dienst is Hem lief te hebben uit geheel uw hart, en uit geheel uw ziel, en uit geheel uw kracht, en uit geheel uw verstand.

Vrienden, dit is een gebod, waarvan ik zeker ben, dat het geen moeite behoeft te zijn, het te gehoorzamen. Wanneer toch God gebiedt Hem lief te hebben, dan gebiedt Hij uzelf gelukkig te maken, want het ware geluk van de redelijke ziel is gelegen in de uitlatingen van de liefde Gods aan u, en de uitgangen van uw liefde en genegenheden tot Hem. O vrienden! Liefde tot een God van liefde is de vervulling van de wet; u verricht alle plichten, en beoefent alle genaden ineens, wanneer uw harten in liefde uitgaan naar een God van liefde. Wat is het geloof anders dan liefde, die vertrouwt op en zich toevertrouwt aan het geliefde voorwerp? Wat is hoop anders, dan liefde, die uitziet en verlangt naar de genieting van Hem? Wat is lijdzaamheid anders dan liefde, die verdraagt en lijdt wat een God van liefde oplegt? Wat is nederigheid anders dan liefde, neerliggende aan de voeten van een God van liefde? Wat is hemelsgezindheid anders, dan liefde, die op arendsvleugelen zich omhoog verheft naar een God van liefde? Wat is ijver anders dan liefde, die ontvlamd is van verlangen om een God van liefde te dienen? Wat zijn alle goede werken anders dan liefde, die zich tentoonspreidt in daden van gehoorzaamheid aan de geboden van een God van liefde? Wat is avondmaalhouden? Het is de stervende liefde

van een God van liefde te verkondigen. Wat is bidden anders dan onze begeerten aan een God van liefde offeren? Wat is loven anders, dan het hart lucht geven in de lof van een God van liefde? Wanneer u dus een God van liefde liefhebt, dan doet u als het ware alle dingen ineens. En om u tot liefde te dringen en die aan te moedigen stelt Hij Zich in het gebod Zelf aan u voor als uw God. "Gij zult liefhebben de Heere uw God". Zo leidt Hij het gebod van de zedelijke wet in met: "Ik ben de Heere uw God, Die u uit het diensthuis uitgeleid heb". Hij is uw God, niet alleen krachtens schepping, zoals Hij de God van al wat leeft is, maar Hij is uw God in het verbond, uw God in Christus. Wanneer Hij zegt: "Ik ben uw God," dan zegt Hij in werkelijkheid: Alles wat Ik ben, alles wat Ik heb, alles wat Ik kan doen, dat schenk Ik u in een eeuwig verbond, dat nooit zal verbroken worden. O vrienden! Zal niet dit alles een vlam van liefde tot een God van liefde in uw gemoed doen ontvlammen? Dit is een wijd veld, dat wij wijd zouden kunnen uitbreiden doch ik zal het nu hierbij laten. *De Heere zegene het gesprokene. Zijn Naam zij lof en dank. Amen!*